

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXIV.

ČÍSLO 5

MÁJ 2026

Zotrvávali na modlitbách

Exsultet nad Prievidzou - Večné sľuby - Farská oslava - Výročie diecézy
Ovocie modlitby - Modlitba Pána - Farská púť - Sv. Ján z Kríža - Relax

Štvrtok Pánovej večere (Zelený štvrtok) - 2. apríla 2026

Boh často prevyšuje naše predstavy

Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka slovo *zotrvať* vyjadruje trvanie v určitom stave alebo polohe. Významový odtieň zahŕňa tiež vyjadrenie zotrvania na svojom postoji či názore.

Keď sa zamýšľame nad témou tohtomešačného Bartolomeja, je nám jasné, že téma „Zotrvali na modlitbách“ súvisí s časom Turíc, keď apoštoli spolu s Ježišovou matkou čakali na prislúbenie, ktoré dostali od Ježiša: „Ostaňte v meste, pokiaľ nebudete vystrojení mocou z výsosti.“ Je však dobré položiť si otázku: V akom vnútornom rozpoložení tieto dni prežívali? V akom postoji zotrvali?

Predovšetkým si treba uvedomiť, že apoštoli vlastne nevedeli, na čo čakajú. Budúcnosť bola neistá, ešte nebolo zrejmé, kto je ten tajomný Tešiteľ, ktorý má prísť. Človek by sa nečudoval, keby apoštoli pri takomto type neurčitého očakávania stratili nadšenie, nádej alebo silu pokračovať v modlitbe. Ved' aj dnes sa človek pod tlakom neistoty ľahko začne báť, panikáriť alebo sa vnútorne vzdáva skôr, než taká situácia naozaj nastane.

Ich zotrvanie v modlitbe však učí niečo veľmi dôležité aj nás. Človek nemusí vždy presne vedieť, akým spôsobom Boh zasiahne, aby mal akési tušenie budúceho dobra. Apoštoli mali až trochu drzú odvahu uveriť, že ich čaká niečo veľmi dobré. Prežívali silné potešenie a povzbudenie z toho, že Pán Boh pre nich chystá niečo výrazne dobré. V ich srdciach bolo očakávanie, že Boh pre nich pripravuje niečo väčšie. Tento postoj si potrebujeme osvojiť.

Istý kňaz bol preložený do mestečka Trapani na Sicílii. Netrvalo dlho, kým zistil, že do jeho kostola už nechodí vôbec nikto. Nie málo ľudí - naozaj nikto. Tento muž sa však nevzdal. Rozhodol sa, že celý deň bude tráviť pred vystavenou Najsvätejšou sviatosťou. Či pracoval, či

obedoval, či vybavoval telefonáty, všetko robil pred Ježišom. Odvážil sa uveriť, že táto jeho viera v Ježiša prinesie niečo dobré. Zotrvanie na modlitbe naozaj prinieslo ovocie. Po šiestich mesiacoch takejto očakávajúcej viery vstúpil do kostola muž úplne pod vplyvom drog. Tento muž sa zmenil. Neskôr prišiel ďalší človek. Tomu sa nedarilo v podnikaní. Nato prišla žena zlej povesti a potom ďalší a ďalší. Prichádzali jeden po druhom. Netrvalo dlho a táto farnosť sa stala najživšou farnosťou v diecéze. Očakávajúca viera a zotrvanie v modlitbe priniesli ovocie.

Počas týchto dní, ktoré nám ešte zostávajú vo veľkonočnom období, si prajem pre seba i pre vás, aby sme si osvojili takýto postoj trvania v stave ustavičného očakávania niečoho dobrého. Boh rád odpovedá na takúto modlitbu a často prevyšuje naše predstavy i očakávania. Ved' napokon to urobil aj v živote apoštolov a Márie. Ale to je už iný príbeh.

Matúš Palaj, SchP

Exsultet nad Prievidzou

(Veľkonočné trojdnie vo farnosti Prievidza-mesto)

Láska je cesta

Zeleným štvrtkom sa začína Veľkonočné trojdnie, centrum kresťanského roka. Svätá omša je pripomienkou Ježišovej Poslednej večere, ustanovenia Eucharistie a kňazstva. Cirkev nám predkladá príbeh o Ježišovi, ktorý učeníkom umýva nohy. Navonok je to gesto silné a dojímavé, ale v hĺbke nás osobne oslovuje, keď hovorí: „Vstaň a umy nohy svojmu Judášovi.“ Dnes Ježiša symbolizuje kňaz umývajúci nohy dvanástim vybraným mužom, ale v skutočnom večeradle boli apoštoli, ktorí sa potom všetci rozprchlí, boli tam Peter i Judáš, ktorí svojho Pána zradili. „Nehľadme na umývanie nôh len ako na dojímavé gesto. Pozerajme sa naň ako na odhalenie Božieho srdca. Boh je takýto. Boh v Ježišovi Kristovi kľaká k človeku, aby ho pozdvihol. Boh sa ponizuje, aby nás vytiahol z dna nášho pádu. Od tohto večera už vieme, že cesta k sláve vedie len cez lásku,“ prihovára sa v homílii diakon Bronislav Antoš.

Cirkev bosá pred svojim Kráľom

Veľký piatok je deň, keď sa neslúži svätá omša. V hodine Ježišovej smrti sa stretávame v chráme. Počúvame liturgické čítania a pašie, po homílii nasleduje poklona svätému krížu. Pán kaplán Oto Dokoupil si vyzúva topánky a naboso, v bielej albe (jednoduché plátenné rúcho) si uctí kríž.

Nie je tam len sám za seba, ale za celú miestnu Cirkev, ktorá sa bosá klania svojmu Pánovi na kríži. Vyzúva sa ako Mojžiš pred horiacim krom, stojaci na svätej zemi, aby neskôr splnil Bohom danú úlohu - vyviest' ľud z otroctva. Kristov kríž je novozákonným horiacim krikom, je svätou zemou vykúpenia a cestou, ktorá vedie ľud všetkých čias z otroctva hriechu a smrti.

Živý, večný, vzkriesený

Veľkonočná vigília sa slávi tradične na Bielu sobotu po západe slnka. Od ohňa sa zapáli paškál - veľkonočná svieca. Má na sebe znak kríža a grécke písmená alfa a omega, ktoré symbolizujú Krista ako počiatok a koniec všetkého. Paškál je symbolom jeho svetla pre svet a od neho sa zapalujú ďalšie sviecy. Chrám je plný svetla a pán farár Jozef Repko spieva *Exsultet* - veľkonočný chválospev.

Okrem ďalších biblických textov sa číta úryvok z Matúšovho evanjelia. Ženy prichádzajú k hrobu a anjel im hovorí: „Nebojte sa. Hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, vstal!“ (Mt 28,5-6) Toto je základný kameň viery všetkých kresťanov. V homílii nám pán farár predstavuje spôsoby, ako stretávať živého Krista aj v našich časoch - v Eucharistii, modlitbe, spoločenstve i v osobe kňaza, ktorý je z Božej milosti druhým Kristom (alter Christus).

Nasledoval krst troch katechumenov. Boli sme svedkami Božej moci, v ktorej hriešni ľudia dostávajú nový život. Adriana, Júlia a Maroš sa stali Božimi deťmi a novými kresťanmi. Po krste nasledovala sviatosť birmovania a aj keď sme navonok videli „len“ sviatosťné znaky, podstatou bolo otvorené nebo a osobné Turíce našich katechumenov. Krst dospelých je v Cirkvi znamením, že aj v našich časoch Duch svätý vanie a povoláva ľudí k prameňu života. V závere vigílie nasleduje obrad vzkriesenia s procesiou s eucharistickým Pánom okolo chrámu.

Veľkonočná vigília sa skončila, v prázdnom kostole je slávnostné ticho, kvôli ktorému sa človeku ani nechce odísť. Pýtam sa pani kostolníčky Janky, s čím treba pomôcť. Hovorí: „Chod' skladat' plachty k hrobu.“ K miestu, kde bol od piatka symbolický Boží hrob - socha mŕtveho Ježiša, biele

kvety, sviece a nad tým všetkým živý Ježiš v Eucharistii. A tak pred polnocou, v mystickej atmosfére takmer nedelného rána, skladáme plachty v hrobe. Sú symbolom, že hrob tu bol, ale už nie je, že Živého treba hľadať medzi živými a že medzi nami a ženami pri hrobe pred 2000 rokmi vlastne nie je rozdiel. Kostol je plný ticha. Počujeme len nebo oslavovať a chváliť Boha.

V nedeľu vstávam so svitaním. Vtáky vtrvalo spievajú ranné chvály, nad mestom znie vtáčí exsultet, lebo aj stvorenstvo vie, že to Kristus zaplavuje túto noc veľkonočnou radosťou, to jemu sa klania vesmír a on je ten, ktorý je zdrojom pokoja a nádeje pre svet v každom čase.

Viera Cirkvi, naša nádej

Všetko v živote sa mení a všetko pomíne. Len Boh je večný. Náš život má byť kráčajúcim za svetlom a vo svetle. Niekedy umý-

vajúc nohy (aj Judášom), niekedy naboso pod krížom, niekedy skladajúc plachty pri hrobe, ale vždy s vierou, že smerujeme k jasu veľkonočného rána a hlasu ranných chvál, ktoré nekončia. Bez udalostí týchto troch dní by kresťanstvo bolo filozofickým smerom či ideológiou a Ježiš by bol len historickou postavou a jednou z mnohých obetí politických procesov.

Ale tak to nie je, pretože jeho príbeh neskončil na kríži, ale pokračoval vzkriesením z hrobu a víťazstvom nad smrťou. A naša viera spočíva v tom, že - kráčajúc v jeho stopách a jeho svetle - prideme k smrti, v ktorej sa nám život neodníme, ale zmení. Na večný, v jeho sláve, v jeho nebi, uňho doma. Toto je viera Cirkvi. Toto je naša nádej, toto je „Veľkonočné triduum“ v kocke.

Text: Mária Kvetová
Foto: Mária Melicherčíková

Náš spolupracovník Marek Šimurka získal ocenenie ku Dňu učiteľov

Pri príležitosti Dňa učiteľov Mesto Prievidza ocenilo 27. marca 2026 pedagógov za ich prácu a prínos vo vzdelávaní. Primátorka mesta udelila Plakety Jána Amosa Komenského. Medzi ocenenými bol aj náš spolupracovník, učiteľ Piaristickej spojenej školy F. Hanáka v Prievidzi, Mgr. Marek Šimurka.

Mgr. Marek Šimurka pôsobí v piaristickej škole od roku 2005. Vyučuje všeobecno-vzdelávacie predmety biológia - geografia. U žiakov je veľmi obľúbený, mnohí oceňujú jeho vysokú odbornosť a profesionalitu. Vo svojej práci je vždy precízny, svoje povinnosti si plní načas, overuje si informácie, preferuje vedecký prístup, neustále sa vzdeláva a má na seba vysoké nároky. Tieto vlastnosti odovzdáva aj svojim študentom.

Hneď od prvých dní v piaristickej škole sa usiloval o individuálne vedenie študentov a ich prípravu na súťaže. A jeho námaha prináša nepretržite svoje ovocie. Žiaci pod jeho vedením pracujú na vedeckých projektoch a pravidelne sa dostávajú na celoslovenské kolá súťaží a olympiád. Výsledky týchto prác sú publikované aj v odborných časopisoch. V súťažiach dosiahli viackrát tie najvyššie celoslovenské ocenenia.

Súhrnne povedané: za obdobie pôsobenia v piaristickej škole viedol približne 20 výskumných žiackych prác, ktoré získali dvakrát prvé, dvakrát druhé a trikrát tretie miesto na celoslovenských projektových súťažiach; ďalších 5 výskumných prác sa umiestnilo do siedmeho miesta vo svojej kategórii. Za niektoré práce získali študenti špeciálne ceny dekanov Prírodovedeckých fakúlt UK v Bratislave alebo UPJŠ v Košiciach.

Aj v aktuálnom školskom roku má dvojica riešiteľov SOČ, ktorých pripravoval v spolupráci s kolegom L. Blaškom, po víťazstve v krajskom kole potvrdený postup na celoslovenské kolo. Jeden z úspešných súťažiacich bol v minulom roku nominovaný a v súčasnosti sa pripravuje na reprezentáciu Slovenska na medzinárodnej

súťaži *Genius olympiad*, ktorá sa uskutoční v júni 2026 v USA.

Veľkou vášňou Mareka Šimurku je cestovanie, a preto aj v našom farskom časopise vedie rubriku Z cestovného zápisníka. Poznať ho už dlhé roky môžete tiež zo zboru Bartolomejčatá.

Marek, gratulujeme a ďakujeme!

(fb PSŠ F. Hanáka a -red-)

Večné sľuby frátra Šimona - svedectvo lásky

V sobotu 18. apríla 2026 sa v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie konala o 10:00 svätá omša, počas ktorej fráter Šimon Chrzaser zložil večné sľuby v Reholi piaristov. Už v úvodnom príhovore páter provinciál Stanislav Bujdák, SchP, upriamil pozornosť na základný motív vybraných čítaní, ktoré si vybral samotný fráter Šimon - na lásku.

Pred homíliou zaznelo vyvolanie kandidáta, na ktoré odpovedal: „Tu som.“ Nasledovala homília. V nej páter provinciál rozvinul tému lásky: „Ježiš zanechal svoj posledný testament - gesto lásky.“ Doplnil príbeh z nedávneho obdobia Zeleného štvrtku, keď Ježiš umýval učeníkom nohy. „Čo to znamená mať rád? Znamená to slúžiť. Avšak láska nie je anonymná, slúži konkrétnym ľuďom.“

Použil aj obraz prúdu: láska a milosť, ktorú dostávame od Boha je ako prúd. Ak ich prijmem, prúdia cez nás ďalej na ľudí okolo nás. Pripomenul tiež zakladateľa rehole piaristov sv. Jozefa Kalazanského: „Kalazanský nezostal pri všeobecnej túžbe, začal slúžiť konkrétnym deťom.“ A pozval frátra Šimona ku konkrétnej láske k ľuďom, ktorých bude stretávať: „V každom z nich ťa čaká Kristus... Pán si ťa nevybral náhodne.“

Po homílii kandidát odpovedal na sériu otázok - či sa chce plnšie obetovať Bohu, zachovávať čistotu, chudobu a poslušnosť a osobitne sa starať o výchovu a vzdelanie detí a mládeže. Na všetky položené otázky kostolom zaznelo rozhodné: „Chcem!“ Samotné sľuby zazneli po skončení Litánií ku všetkým svätým.

Agapé bolo pripravené v telocvični. V spolupráci s pátrami piaristami ho pomohli pripraviť dobrovoľníci zo Spoločenstva Piar a Piaristickej fraternity. Zúčastnili sa ho i žiaci Piaristickej základnej školy, s ktorými fráter Šimon intenzívne pracoval v službe po svojom príchode do Prievidze. Prajeme frátrovi Šimonovi, aby tak, ako to zaznelo v homílii, celý jeho život bol odpoveďou na Kristovu lásku.

Text: Anežka Kútiková
Foto: Peter Melicherčík

Výnos pôstnej zbierky Most pre Indonéziu bol viac ako 5 000 €

Už piatykrát Piaristická nadácia počas Pôstneho obdobia organizovala kampaň na podporu piaristického diela v zahraničí. Tento ročník bol zameraný na podporu provincie Kupang v Indonézii, kde má rehoľa piaristov jednu z najmladších misií. Piaristi tu pôsobia len od roku 2013.

Kampaň s názvom Most pre Indonéziu prebiehajúca v troch piaristických školách a v troch piaristických kostoloch mala čistý výnos 5 242 €. Slovo „most“ v názve zbierky odkazuje na prekonanie rozdielu medzi chudobou a dôstojným životom. Kľúčovú úlohu tu zohráva znalosť anglického jazyka, ktorej sa pátri piaristi v Kupangu systematicky venujú.

Realitu podmienok v Indonézii prišiel na Slovensko priblížiť páter Erwin Manunut Berry. Momentálne pôsobí v komunite vo Viedni, no pochádza zo západného Timoru. Navštívil všetky tri piaristické školy, zúčastnil sa besied aj krížovej cesty. Ďakoval za pomoc, ktorá umožňuje pokračovať v misii v Indonézii. Žiakov oslovila najmä jeho bezprostrednosť a otvorenosť. Po oficiálnej časti prednášky so žiakmi individuálne komunikoval v anglickom jazyku.

Na zbierku reagoval aj páter provinciál z Betánie J. P. Iván Ruiz Cortizo, ktorý vo svojom liste ocenil nielen materiálnu pomoc, ale aj jej širší význam: „Pre mňa je táto iniciatíva veľkým pokladom, nie tak kvôli finančnej stránke, ktorú si veľmi ceníme, ale kvôli silnému svedectvu jednoty a spoločenstva.“

Ďakujeme všetkým darcom za podporu. Výnos zbierky pomôže konkrétnym deťom a mladým v prístupe k vzdelaniu.

Text: Anežka Kútiková

Foto: fb Rehoľa piaristov na Slovensku

Do Prievidze príde páter Anthony Saji z Indie

V stredu 13. mája navštívi piaristický kostol v Prievidzi páter Anthony Saji, VC, z Indie. O 18:30 bude slúžiť sv. omšu spojenú s modlitbou za uzdravenie.

Otec Anthony Saji je kňazom indickej Kongregácie vincentínov (VC). Narodil sa 1. mája 1977 v indickom štáte Kerala

ako najstarší syn zo štyroch súrodencov do rodiny praktizujúcich kresťanov. Od detstva pociťoval povolanie ku kňazstvu

a aj keď cesta k nemu bola plná ťažkostí a protivenstiev, s Božou pomocou bol po štúdiu, najskôr v Indii a potom na prestížnej univerzite Tangaza College v Nairobi v Keni, vysvätený na kňaza 29. decembra 2006.

Svoju službu začal v Ugande v meste Entebbe, kde bol jeho predstaveným svetoznámy misionár vincentínov Joseph Bill. Po jeho smrti v máji 2008 bol otec Anthony vymenovaný za jeho nástupcu v diele celosvetovej evanjelizácie. Od tohto času s výnimkou rokov 2014 - 2018 cestuje po celom svete a vedie päťdňové duchovné cvičenia v tichu zamerané na stretnutie s Ježišom a znovuobjavenie lásky k Svätému písmu, ľudové misie vo farnostiach a špeciálne programy napr. pre mládež, manželov a pod.

Pôsobil tiež v pastorácii vo vincentínskom duchovnom centre v Entebbe, učil v malom seminári v Mitemule v Masake a viedol v Ugande exercície pre biskupov, kňazov a zasvätené osoby. Od februára 2021 pôsobí ako riaditeľ duchovného centra Lavington v Nairobi, kam pravidelne prichádza na víkendový program viac ako 3 000 a na každomesačné duchovné cvičenia až 1 400 ľudí. Kvôli nepostačujúcej kapacite tu bolo 2. marca 2025 požehnané a slávnostne otvorené nové komunitné centrum, ktoré má kapacitu až 5 000 ľudí. Otec Anthony zároveň slúži ako spirituál v seminári Ngong v Keni.

Mnohí účastníci duchovných programov otca Anthonyho po celom svete od Južnej Kórey cez Európu a Afriku svedčia o tom, ako ich láska Ježiša Krista odovzdaná prostredníctvom otca Anthonyho premenila a uzdravila. Našli vnútorný pokoj, prijali sviaťosť zmierenia, obnovili život viery, dokázali odpustiť, prijať svoje zdravotné problémy, niektorí sa uzdravili zo svojich zlovykov a psychických i telesných chorôb.

Otec Anthony sa ako každý človek, ktorého Pán Ježiš používa, musí vyrovnávať

s mnohými ťažkosťami a protivenstvami. Ale aj napriek tomu vyžaruje radosť a lásku Ježiša Krista a ukazuje, ako môže byť človek kráčajúci s Kristom na zemi šťastný.

Svätá omša spojená s modlitbami za uzdravenie bude slúžená v slovenčine a v rámci nej bude mať otec Anthony katechézu, ktorá bude tlmočená do slovenčiny. Po svätom prijímaní povedie modlitbu za vnútorné uzdravenie tela i duše. Cieľom tohto stretnutia je povzbudiť veriacich vo viere a prežívaní sviatostí, obnoviť nádej pre naše životy, aj keď prechádzame ťažkosťami, znovu si uvedomiť veľkosť Božej lásky a milosrdenstva a upriamiť pozornosť na Sväté písmo.

Zároveň môže byť pozvaním na prehĺbenie vzťahu s Bohom prostredníctvom päťdňových duchovných cvičení, ktoré sa budú konať od 12. do 18. júla 2026 v Bádíne. Zúčastniť sa ich môžu laici, kňazi i zasvätené osoby.

Zaregistrovať sa je potrebné mailom na adrese anthony@anthony.sk alebo telefonicky na čísle 0911 887 212.

Zuzanna Mihalová

Koral - spoločenstvo laikov, www.anthony.sk

Foto: www.fatym.com

Farská rodina oslávila jubileum pána farára

V piatok 24. apríla 2026 sme sa stretli vo farskom Kostole sv. Bartolomeja na svätej omši o 16:30, ktorá bola slávená ako poďakovanie pri príležitosti životného jubilea nášho pána farára Jozefa Repka - v deň jeho 60. narodenín.

V úvode pán farár vyjadril svoju vďačnosť Bohu a rodičom za dar života. Poďakoval sa tiež všetkým, ktorí ho sprevádzali na jeho ceste životom ako Kristovho kňaza.

V homílii týkajúcej sa Božieho slova na tento deň - Ježišovej reči o chlebe života - sa prihovril diakon Bronislav Antoš: „Eucharistia je reálna posila do života a do každodenných zápasov. Je to liek na rany, ktoré utrížime v boji so svetom či svojimi slabosťami.“ Na živote nášho pána farára je vidno, že žije v priateľstve s Ježišom, že ho denne prijíma, nasleduje ho svojím životom a slúži jemu i svojej farnosti s obetavou láskou a starostlivosťou.

Svätú omšu hudbou sprevádzal náš spevácky zbor Bartolomejčatá. V závere svätej omše sa prihovrili niekoľkí zástupcovia našej farnosti. Po svätej omši nás pán farár pozval na faru, kde pre nás pripravil pohostenie a mohli sme prežiť príjemný podvečer spolu ako farská rodina.

Ďakujeme Pánu Bohu za jeho život, za to, že si ho povolal do služby kňaza a že ho poslal práve do Prievidze. Pánu farárovi želáme, aby aj naďalej vytrvalo žil v priateľstve so svojím Pánom a aby ho on neustále posilňoval a viedol na ceste životom.

Mária Kvetová

Skauti si pripomenuli sviatok svätého Juraja

Svätý Juraj, zobrazovaný ako bojovník premáhajúci draka, je okrem iných aj patrónom skautov. Jeho život je symbolom odvahy, vernosti a zápasu za dobro - hodnôt, ktoré sa skauti snažia naplňať pri každodennom dodržiavaní skautského zákona a plnení skautského sľubu. Prievidzskí skauti si jeho sviatok pripomenuli svätou omšou aj táborákom.

V piatok 24. apríla 2026 sa skautky a skauti z Prievidze stretli na večernej svätej omši v piaristickom kostole. Do liturgie sa zapojili čítaním aj spevom piesne „Na svoju česť ti sľubujem“. Toto stretnutie skautskej rodiny bolo vzácnym časom

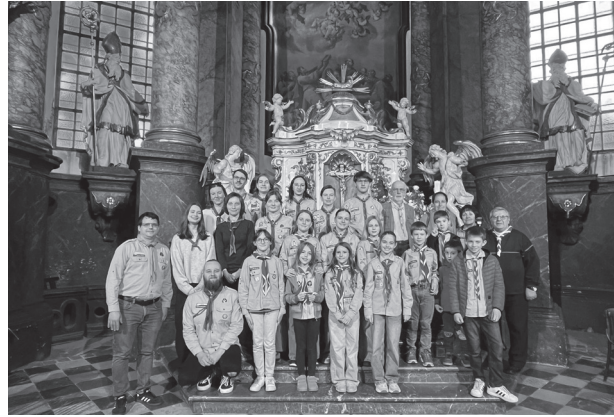
pre všetky generácie, keďže nechýbali aj mnohí skôr narodení, napríklad bývalí vodcovia. Po svätej omši nasledovalo agapé s občerstvením, ktoré ponúкло priestor na priateľské rozhovory.

Oslavy pokračovali aj v sobotu 25. aprí-

la 2026 popoludní slávnostným táborákom na Urbárskej lúke pri Prievidzi. Pred jeho začiatkom dobrovoľníci pripravili program pre najmenšie včielky a vlčatá, ktoré si vyskúšali úlohy z odborky Stopár. Po spoločnej opekačke bol zapálený aj slávnostný táborový oheň zo štyroch strán - svetlami pravdy, sily, krásy a lásky. Bohu vďaka za všetky tieto krásne chvíle prežité v spoločenstve skautských bratov a sestier, ich rodičov i priateľov.

Alojz Vlčko

Pomôžme nasýtiť školu v Malawi

O medzinárodnom charitatívnom hnutí Mary's Meals ste už určite počuli. Cieľom je bojovať proti hladu vo svete zavádzaním školského stravovania tam, kde chudoba a hlad bránia deťom v prístupe k vzdelaniu.

Viac ako 60 miliónov detí na svete hladuje a nechodí do školy. Aby prežili, musia pracovať alebo žobrať. Mary's Meals poskytuje deťom jedno hodnotné jedlo denne v mieste vzdelávania. V školách, kde deti dostávajú jedlo, stúpa počet zapísaných detí, zlepšuje sa dochádzka, deti sú zdravšie, vedia sa lepšie sústrediť a dosahujú lepšie výsledky. Tak môžu získať vzdelanie, ktoré im otvára cestu von z chudoby.

Príbeh pána Karola

Aj na Slovensku je šírenie diela Mary's Meals postavené na iniciatíve dobrovoľníkov. Na jedného z nich ma upozornil pán v kostole. Je ním Karol Husár, ktorý práve teraz kráča z Bratislavy do Santiaga de Compostela pre deti v Malawi. Tu je jeho príbeh:

Volám sa Karol Husár a som otcom šiestich detí. Život vo väčšej rodine nás naučil mnohému, ale predovšetkým jednej zásadnej veci - vážiť si chlieb. Boli časy, keď sme si v mnohých situáciách uvedomovali jeho hodnotu viac než inokedy. Často sme vtedy zažívali nezištnú pomoc od známych, ale aj úplne cudzích ľudí.

Dnes, keď oslavujem 70. narodeniny, cítim, že nastal čas tento „dlh štedrosti“ splatiť. Svoju cestu do Santiaga de Compostela neberiem len ako osobnú výzvu, ale ako spôsob, akým chcem nepriamo poďakovať všetkým, ktorí kedysi pomohli nám a tiež pomôcť tam, kde je to potrebné najviac.

Minulú jeseň som úspešne prešiel slovenskú Svätajakubskú cestu z Košíc do Bratislavy a vďaka štedrosti darcov sa mi podarilo nasýtiť celú školu v Zambii. Od začiatku mi záležalo na tom, aby moja pomoc bola adresná, konkrétna a mala jasný dopad. Cez program organizácie Mary's Meals - „Nasýtte školu“ - je to možné.

Táto skúsenosť ma povzbudila pokračovať ďalej. Teraz na ňu nadväzujem a pokračujem ďalej na západ. Moja trasa vedie cez Rakúsko, Nemecko, Švajčiarsko a Francúzsko až do španielskeho Santiaga. Čaká ma viac ako 3 000 kilometrov pešo.

Svoju námahu na ceste som sa tentoraz rozhodol venovať 1061 deťom, ktoré trpia hladom a navštevujú školu Mchinji Mission v africkom Malawi. Malawi je jednou z najchudobnejších krajín sveta a pretrvávajúca chudoba spolu s hladom

výrazne obmedzujú možnosti detí vzdelávať sa. Chceme, aby aj tie najchudobnejšie deti mali to, čo sme vďaka dobrým ľuďom mali my - istotu jedla.

Ako sa môžete pridať k mojej púti?

1. Finančný dar: Vašich 22 € znamená každodenné školské jedlo pre jedno dieťa na celý rok. Platí však, že akýkoľvek príspevok (5, 10, 22 alebo 50 €) sa zmení na konkrétnu pomoc. Prispieť môžete priamo cez webstránku: <https://donacia.sk/nasytme-sko-lu-malawi/>
2. Duchovný sponzoring: Ako pútnik a otec vás prosím o modlitbu. Budem ju na cestách Európou potrebovať rovnako, ako deti v Malawi potrebujú našu solidaritu.
3. Zdieľanie: Ak vás môj príbeh oslovil, pošlite ho ďalej. Možno práve váš známy pomôže nasýtiť ďalšie dieťa.

Ďakujem, že mi pomáhate kráčať s vďačnosťou v srdci a pomáhať tam, kde je to najviac potrebné. Sledujte moju cestu, foto a nahrávky z cesty na sociálnych sieťach: Facebook, Instagram: Karol_Husár

Elena Cagaňová, členka Klubu priateľov misií
Foto: fb Karol Husár

V mesiaci máj - jún všetky príspevky z misijnej pokladničky pôjdu pre školu v Malawi.

Občerstvenie duše

Pôstny čas ubehol rýchlo a my sme späť pri liturgii svätého Jána Zlatoústeho. Vo februárovom, poslednom „nepôstnom“ čísle sme sa venovali epikléze, zvolávaniu Svätého Ducha na obetné dary. Táto modlitba má v sebe ukrytý aj ekzeziologický rozmer: „... zošli svojho Svätého Ducha na nás i na tieto predložené dary.“ My, Kristova cirkev, sa máme premieňať v tom istom Duchu, mocou ktorého sa deje premenenie podstaty chleba a vína na Telo a Krv Ježiša Krista.

Sv. Ján Zlatoústý hovorí: „To, že sa predložené dary stávajú Kristovým telom a jeho krvou, nespôsobuje človek, ale sám Kristus, ktorý bol za nás ukrižovaný. Kňaz, ktorý ho predstavuje, vyslovuje tieto slová, ale ich účinnosť a milosť sú od Boha. Hovorí: ‚Toto je moje telo.‘ Toto slovo premieňa obetné dary.“ (z KKC 1375)

Účinok prijímania Eucharistie

Tichá modlitba kňaza pokračuje: „Nech sú prijímajúcim na občerstvenie duše, na odpustenie hriechov, na spoločenstvo v tvojom Svätom Duchu, na uskutočnenie

nebeského kráľovstva, na posilnenie dôvery v teba, nie na súd alebo odsúdenie.“ Nedávno mi jeden môj veriaci, ktorého dieťa chodí na prijímanie (pozn. vo východných cirkvách prijímajú Eucharistiu do určitého veku aj malé deti), povedal, že sa ho synček spýtal, či aj doma môže mať taký chutný chlebič ako v chráme (prijímanie pod spôsobom chleba a vína má byť aj chuťovo príjemné). Krásny príklad toho, ako deti vnímajú prijímanie. Vo svojej jednoduchej prirodzenosti vnímajú hlavne to vonkajšie a nevnímajú „občerstvenia duše“. No absencia tohto

vnímania dieťaťa neznamená, že jeho duša nie je občerstvená.

Starší človek, schopný používať od určitého veku rozum viery, by už mal opustiť pocity vyvolávané zmyslovou chuťou a zamerať sa na to, koho prijíma. Zmyslová chuť tam, samozrejme, je, ale dokáže sa od nej povzniesť vyššie - opustiť ju.

Vnímanie účinku

Je človek schopný vnímať to „občerstvenie duše“? Niekedy sa do toho priam tlačíme, lebo už sme „múdri“. No zároveň padáme do pasce. Očakávame emóciu, chvenie, „vnímanie dotyku“. Zdrojom takéhoto prežívania však nie je Boh, ale my, naša autosugescia, naša emocionálnosť, rozumová konštrukcia („ak správne prijímam, tak musím v tejto chvíli prežívať aj niečo veľké“). Poznáte to? To isté platí aj pre modlitbu, v ktorej sa taktiež spájame s Bohom.

Meradlom zjednocovania sa s Bohom nesmie byť emocionálny zážitok! Mnoho ľudí to však stále takto chápe a túto „spiritualitu“ aj šíri („neprijímaš správne, ak nič necítiš“, „nemodlíš sa správne, ak sa

nerozcítiš“). No potom sme od toho malého dieťaťa nie len že nepokročili, ale sme skôr upadli. Lebo dieťa vníma priamo, čisto, tak, ako je to jemu prirodzené (chlebík chutí alebo nechutí). No my, „vedomí a dospelí“ vo viere, sme nespravili nič iné, len sme nahradili chuťový zážitok emocionálnym a kocháme sa ním. Nad zmyslovou chuťou sa už síce nepozastavujeme, ale vedome postávame pri chuti emocionálnej. (Pozor, zážitky mystikov a extatické mystické stavy po prijatí Krista sú iné).

Dá sa teda nejako vnímať účinok občerstvenia duše? (Ako zistím, že ma moja modlitba skutočne spája s Bohom? Ako spoznám pôsobenie Svätého Ducha vo mne?) Odpoveď nájdeme u jedného z najväčších mystikov, u „človeka, ktorý bol, neviem, či v tele, či mimo tela, uchvátený až do tretieho neba. Bol uchvátený do raja a počul tajomné slová, ktoré človek nesmie vysloviť“ (2 Kor 12,2-4). Ale o tom až nabadúce.

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz
Foto: Mária Melicherčíková

Novinky z piaristickej školy

Buenos días España!

Študenti gymnázia navštívili hlavné mesto Španielska - očarujúci Madrid. Hneď v prvý deň sa vydali do samotného srdca mesta - Puerta del Sol. Odtiaľ pokračovali do centra na Plaza Mayor, nechýbala ani zastávka v Mercado de San Miguel - raj pre všetkých milovníkov dobrého jedla. Ďalšie dni v múzeu Reina Sofía obdivovali umenie svetového formátu, predovšetkým slávny obraz Guernica od Pabla Picassa. Oddýchli si v záhradách Sabatini, pokračovali ku Catedral de la Almudena a deň zakončili na Plaza de España. Zlatý kliniec? Západ slnka pri Templo de Debod - moment, na ktorý sa nezabúda.

Mladý onkológ

V pondelok 23. marca 2026 sa v našej škole uskutočnilo slávnostné odovzdanie ceny oktávánovi Jánovi J. Lienerovi za tretie miesto v medzinárodnej súťaži Mladý onkológ (Young Oncologist Award) v kategórii vysokoškolský študent (Undergraduate). Tejto súťaže sa zúčastnil online v deň svojich maturít zo slovenčiny - najprv si napísal test, potom online v angličtine odprezentoval svoj výskum pred zahraničnou komisiou a potom pokračoval maturitným slohom. Cenu Jánovi odovzdal predseda Správnej rady Nadácie Výskum Rakoviny, pán RNDr. Ján Sedlák, DrSc. spolu so správkyňou nadácie pani Ing. Erikou Chudějovou.

V dňoch 17. - 19. 4. 2026 sa Ján J. Liener zúčastnil Celoštátneho kola Biologickej olympiády, kde sa so svojim výskumným projektom umiestnil na 1. mieste! Srdečne gratulujeme a tešíme sa!

Francúzštinári opäť úspešní

Piaristické gymnázium sa na Olympiáde vo francúzskom jazyku v celoštátnom kole prvýkrát zúčastnilo v šk. roku 2013/2014 a úplne prvým francúzštinárom, ktorý sa dopracoval do finále, bol Adam Debnár.

Gymnazisti navštívili Madrid

Úspešný mladý onkológ Ján Jozef Liener

Francúzštinári opäť úspešní

Odvtedy sme nevynechali ani jedno celoštátne kolo. Vo výsledkových listinách pribudli aj tento rok ďalší žiaci: Michaela Grolmusová, kat. 1A, 3. miesto; Lea Dominika Baginová, kat. 1B, 4. miesto; René Lukáč, kat. 2C, 7. miesto.

Spoznaj Bibliu

Študenti triedy 2.G nášho gymnázia dosiahli výborný úspech v súťaži Spoznaj Bibliu (predtým známej ako Biblická olympiáda). V dekanátnom kole preukázali svoje vedomosti, tímovú spoluprácu aj dôkladnú prípravu, vďaka čomu si vybojovali 1. miesto a zabezpečili si postup do diecézneho kola, kde budú reprezentovať nielen našu školu, ale aj celý dekanát.

Vedomosti za hranice školy

Michal Tines je veselý, usilovný a svedomitý žiak. Na hodinách geografie je vždy veľmi aktívny, vie aj veci, ktoré sú nad rámec učiva. Prihlásil sa na školské kolo geografickej olympiády, ktoré sa mu podarilo vyhrať. Potom sa usilovne pripravoval s pani učiteľkou na okresné kolo, kde v konkurencii 45 žiakov získal krásne 2. miesto.

Prvé miesto v krajskom kole

Dňa 9. apríla sa družstvo v zložení M. Ťapušík, A. Oršula, K. Svetláková a K. Štefáková zúčastnilo krajského kola branno-športovej olympiády, kde po výbornom výkone obhájilo vlnajšie 1. miesto.

Strom láskavosti

Posledné dva mesiace žiaci v 2.A triede preberali cnosť láskavosť. Učili sa pochváliť svojich spolužiakov, zastat' sa slabších, pomôcť iným bez pýtania, vážiť si seba aj svojich blízkych. Deti písali svojim spolužiakom na ruku z farebného papiera pekne odkazy, aby ich potešili. Potom z rúk vznikol strom láskavosti.

Pripravila: Elena Blašková
Foto: archív školy

Druháci úspešní v dekanátnom kole

Branno-športová olympiáda

Strom láskavosti

Mons. Marián Chovanec: Výročie by nás malo inšpirovať k väčšej nádeji

V sobotu 14. marca oslávila naša diecéza v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici 250. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti sme sa porozprávali s Mons. Mariánom Chovancom, ktorý je v dejinách diecézy jej šestnástym biskupom.

▪ Banskobystrická diecéza si tento rok pripomína 250. výročie svojho založenia. Ako vnímate význam tohto jubilea pre život diecézy dnes?

Význam biskupstva je totožný s významom Cirkvi, s jej výhradnou potrebou pre svet. Boh nás, ľudí na celom svete a všetkých čias, chce urobiť šťastnými, preto Boží Syn založil Cirkev (a v nej aj naše biskupstvo).

▪ Každé výročie je príležitosťou nielen na spomienku, ale aj na nové premýšľanie. K čomu nás podľa vás môže história Banskobystrickej diecézy inšpirovať v súčasnosti?

História Banskobystrickej diecézy ešte nie je príliš dlhá z pohľadu trvania Cirkvi, ale je už dost' bohatá na poučné udalosti. Veriaci, laici aj klerici, zažili za 250 rokov veľa dobrého aj menej dobrého. Výsledkom poznania týchto dejín je poučenie - Pán Boh dopustí, ale nikdy neopustí! Naše výročie by nás malo inšpirovať k väčšej nádeji a k stálej dôvere v Božiu pomoc.

▪ Keď hovoríme o počiatkoch diecézy, čo považujete za jej najcennejšie duchovné dedičstvo, ktoré by sme si mali osobitne chrániť aj dnes?

Najcennejším duchovným dedičstvom je vernosť - vernosť Kristovmu slovu a jeho tajomnému telu - Cirkvi. Nech boli dejiny biskupstva akokoľvek ťažké (aj prenasledovanie počas komunistickej diktatúry), väčšina laikov aj klerikov v našom biskupstve ostala verná Svätému Otcovi - Skale cirkvi, ktorú ustanovil Pán Ježiš.

▪ Ako by ste charakterizovali súčasnú tvár Banskobystrickej diecézy? V čom

vidíte jej osobitosť, silu a možno aj najväčšiu výzvu?

Súčasná tvár našej diecézy je v prvom rade živá. Denne sa ohlasuje Božie slovo, číta Sväté písmo, vysluhujú sviatosti (najmä Eucharistia) a mnohí sa pripravujú na prijímanie ďalších Pánových sviatostí.

V druhom rade je tvár diecézy aktuálna. Diecéza žije radosťami aj starosťami tohto sveta. Tak ako my, veriaci, chceme ovplyvňovať tento svet (evanjelizovať, pokresťančovať, vylepšovať...), tak verejnosť ovplyvňuje aj nás. Aj na nás doliehajú slabosti doby - konzumizmus,

povrchnosť, egoistická izolácia, strata súdnosti... Preto je potrebné, aby sme nestrácali živý kontakt s Bohom. Treba, aby sme sa viac a vytrvalo modlili, všetkými druhmi komunikácie s Bohom (ústna modlitba, rozjímavá modlitba, kontemplatívna modlitba...), podľa svojho stavu a možností. To je aktuálna výzva a naša nepremožiteľná sila.

▪ **V živote diecézy sa stretáva minulosť, prítomnosť aj budúcnosť. Kde podľa vás dnes najviac cítiť nádej a životaschopnosť miestnej Cirkvi?**

Životaschopnosť každej miestnej Cirkvi sa rodí a vzráha najmä v rodinách: čisti snúbenci, verní manželia, pekná rodina, dobré deti... A opäť čisti snúbenci, verní manželia, pekná rodina, dobré deti... Toto je základný kolobeh života aj Cirkvi aj celej spoločnosti. Každá čiastka tohto kolobehu je dôležitá, preto je veľmi užitočné vytrvalo robiť akúkoľvek prospešnú činnosť pre dobro rodín.

▪ **Farnosti tvoria živé bunky diecézy. Čo podľa vás najviac napomáha tomu, aby bola farnosť skutočným miestom viery, spoločenstva a duchovného rastu?**

Podľa dlhodobých skúseností celosvetevej Cirkvi (hovorili nám to v Ríme počas ad limina) najviac napomáha rastu viery v každej farnosti (malej či veľkej, bohatšej či chudobnej) silné osobné svedectvo. Horlivý kresťan, slušný veriaci, obetavý kňaz, čisté dievča, svedomitý katechéta... sú kvasom Božieho kráľovstva. Dobré je, keď takýto svedok nie je sám, keď žije v nejakom „spoločenstve svedkov“, napr. širšia rodina, farská skupina, nejaké „stretko“, ružencové spoločenstvo, eRko, spevokol...

▪ **Naša prievidzská Farnosť sv. Bartolomeja patrí medzi živé spoločenstvá diecézy. Ako vy osobne vnímate jej miesto a úlohu v rámci Banskobystrickej diecézy?**

Som rád, že veriaci v Prievidzi sú dlhodobo vo viacerých oblastiach pekným

príkladom pre ostatných. Ďakujem im za to. Základom nášho kresťanského života je vždy Božia milosť, s ktorou sa denne usilujeme spolupracovať. Myslím si, že Prievidzu dlhodobo a v dobrom zmysle slova poznačila pekná spolupráca klerikov - diecéznych aj rehoľných. Z toho prítiažlivého vzoru potom môžu - v rôznych podobách a situáciách - čerpať aj laici, lebo si berú prítiažlivý príklad zo svojich pastierov.

▪ **V čom by ste chceli osobitne povzbudiť veriacich našej farnosti, aby sme boli pre diecézu aj pre dnešný svet ešte čitateľnejším svedectvom viery?**

Treba vytrvať na dobre začatej ceste pútnikov nádeje... Žiť pokojným a zmysluplným kresťanským životom.

▪ **Téma nášho farského časopisu znie „Zotrúvali na modlitbách“. Čo pre vás osobne znamenajú tieto slová a prečo je podľa vás práve vytrvalosť v modlitbe taká dôležitá pre život jednotlivca, rodiny aj farského spoločenstva?**

Vytrvalá modlitba je krásna a veľmi dôležitá téma. Tak, ako som sa vyjadril vyššie: Potrebné je, aby sme nestrácali denný kontakt s Pánom Bohom. Modlitba je základným a nutným dýchaním duše - to robí živého a dobrého kresťana. Nemôže byť dobrá kresťanská rodina, farnosť či diecéza bez dobrých jednotlivcov. Kvalitní jednotlivci sú základom kvalitnej spoločnosti.

▪ **Keby ste mali v duchu tejto témy odovzdať veriaci Farnosti sv. Bartolomeja v Prievidzi jedno osobitné poslanstvo, aké by to bolo?**

Všetci sa musíme denne, vytrvalo a dostatočne dlho modliť všetkými druhmi komunikácie s Bohom podľa svojho stavu a možností. Prosím vás o to.

Text: Bronislav Antoň, diakon

Foto: www.bbdieceza.sk

Radost', ktorá sa vracia každý deň

Veľká noc neprinesla učeníkom iba duchovný zážitok, ale nový spôsob života. Kristus vstal z mŕtvych, je živý, prítomný a konajúci. Preto sa prvá Cirkev neschádzala len preto, aby si pripomínala minulosť, ale aby žila zo vzťahu s Pánom, ktorý je s nimi.

Jedným z výrazných znakov tohto nového života bola modlitba. Nie ako ťažoba, nie ako náboženský výkon, ale ako dych spoločensťva, ktoré objavilo, že Boh je stále blízko. Toto by malo charakterizovať aj náš osobný duchovný život.

Modlitba ako znak živej Cirkvi

Skutky apoštolov hovoria o prvých kresťanoch jednoduchú a pritom nesmierne hlbokú skutočnosť: „Zotrvali v učení apoštolov a v bratskom spoločensťve, pri lámaní chleba a na modlitbách.“ (Sk 2, 42) Táto krátka veta nie je iba opisom náboženských zvykov. Je obrazom Cirkvi v jej najčistejšej podobe. Tam, kde je živá viera vo vzkrieseného Krista, tam sa rodí aj vernosť modlitbe. Nie náhodou sú modlitby spomenuté vedľa apoštolského učenia, spoločensťva a sviatosti Eucharistie. Modlitba patrí k základným pilierom kresťanského života.

Výraz „zotrvali“ je tiež dôležitý. Neznamená iba občas sa pomodliť, keď je človeku ťažko alebo keď niečo potrebuje. Znamená vytrvať, zostať, prebývať. Modlitba teda nie je náhodný doplnok viery, ale priestor, v ktorom viera dýcha, dozrieva a silnie. Prvá Cirkev vedela, že bez modlitby by sa spoločensťvo rýchlo vyčerpalo, rozpadlo alebo premenilo na čisto ľudský projekt.

Nie výkon, ale vzťah

Mnohí kresťania nosia v sebe klamlivú predstavu, že modlitba je náročná povinnosť. Čosi, čo treba „splniť“. Lenže veľkonočná viera nám ukazuje inú tvár modlitby. Ak je Kristus živý, potom modlitba nie je monológ do prázdna, ale stretnutie. Nie je to len súbor slov, ale otvorenie

srdca tomu, ktorý nás už predišiel svojou láskou.

Katechizmus Katolíckej cirkvi v bode 2560, ktorý je jedným z mojich najobľúbenejších textov, hovorí o modlitbe toto: „Keby si poznala Boží dar“ (Jn 4,10). *Nádhera modlitby sa ukazuje práve tam, na okraji studní, kam prichádzame hľadať pre seba vodu. Tam prichádza Kristus v ústrety každému človekovi, hľadá nás prvý a prosí, aby sme sa mu dali napíť. Ježiš je smädný. Jeho prosba vychádza z hlbín Boha, ktorý po nás túži. Modlitba, či to vieme, alebo nie, je stretnutie Božieho smädu s našim smädom. Boh má smäd po tom, aby sme mali smäd po ňom.“*

Prví kresťania sa modlili nie preto, že museli udržiavať náboženský systém, ale preto, že zakúsili živú skúsenosť s Pánom. Modlitba bola odpoveďou na dar. Preto v sebe niesla vďačnosť, pokoj i radosť.

Modlitba ako cesta

Aj dnes je zdravá kresťanská modlitba prejavom vzťahu. Keď sa človek modlí, nepredkladá Bohu výkon, ale seba samého: svoju vďačnosť, únavu, nádej, zápa-sy, ticho aj otázky.

Pápež František v jednom rozhovore o svojom modlitebnom živote povedal: „Ani ako u pápeža sa u mňa nič nezmenilo: modlím sa ako vždy, v rovnakom rytme. Niekedy je to niekoľko vokálnych modlitieb, niekedy pred Najsvätejšou sviatosťou znášam aj nejakú tu suchopárnosť. Moja modlitba pokračovala s krásnymi i s menej peknými vecami. Niekedy si myslím, že sa musím modliť viac, to áno. Niet času, ale musím sa viac modliť. Vždy som teda spätý s Liturgiou hodín, nikdy

ju neopúšťam: popoludní večery, neskôr ofícium čítaní, ráno chvály a potom svätá omša. A potom modlitba rozjímania, meditácie. Keď mám nejaký čas, snažím sa trochu porozprávať s Pánom a niečo sa ho opýtať, avšak bojím sa, že odpovie...“

V týchto slovách je veľká múdrosť. Modlitba nie je výsadou tých, ktorí „to vedia“. Je cestou človeka, ktorý sa vracia k Bohu v rytme všedných dní. Sú v nej chvíle svetla aj sucha, pokoj aj zápas. Dôležité je nezanechať ju.

Modlitba, ktorá vstupuje do života

Skutky apoštolov však ukazujú ešte niečo ďalšie. Spoločenstvo, ktoré zotráva na modlitbách, neostáva len pri nich: delí sa, slúži, láme chlieb, nesie svedectvo, rastie v priazni u ľudí. Pravá modlitba človeka neuzatvára do seba, ale naopak. Kto sa modlí, ten postupne začína inak hovoriť, inak počúvať, inak odpúšťať, inak niešť svoje povinnosti i svoju slabosť. Aj preto nemožno modlitbu oddeliť od života.

Kresťan sa nemodlí preto, aby unikol svedectvu, ale aby v ňom žil novým spôsobom.

Modlitba premieňa rodinu, prácu, medziludské vzťahy i prežívanie utrpenia. Dáva človeku vnútorný stred. Učí ho, že nie je sám, že jeho dni nie sú uzavreté medzi starosťami, ale otvorené Božej prítomnosti. Svätý Páter Pio to vyjadril jasne: „*Môžem nespáť, môžem nejесť, ale nemôžem byť bez modlitby.*“ Tieto slová netreba chápať ako prehánanie, ale ako svedectvo človeka, ktorý pochopil, z čoho žije jeho duša. Bez jedla telo slabne. Bez modlitby slabne naše srdce.

Po Veľkej noci Cirkev znovu počúva, že Pán žije. A ak žije, potom sa k nemu možno každý deň obracať. Modlitba nemusí byť vždy dlhá ani mimoriadne vznešená. Môže byť verná, jednoduchá a pravdivá. Ranné odovzdanie dňa, chvíľa ticha pred krížom, modlitba v rodine, účasť na svätej omši, Liturgia hodín, ruženec, adorácia, krátke strelné modlitby počas práce - to všetko sú cesty, ktorými sa veľkonočná radosť usádza do všednosti.

Text: Bronislav Antoš, diakon

Foto: Mária Melicherčíková

Aké ovocie priniesla do vášho života vytrvalá modlitba?

- **Ivetka (59 rokov):** „Vytrvalá modlitba priniesla do môjho života duchovné ovocie, ktorým sú dary Ducha svätého - pokoj, radosť, láskavosť, miernosť, dobrota a vernosť. Pomohla mi posilniť vzťah s ľuďmi v práci, v rodine, s okolím. Najviac mi však upevnila vzťah s Bohom - viem, že mu mám dôverovať a spoliehať sa viac na neho ako na svoje vlastné sily.“
- **Eva (82 rokov):** „Veľa sa modlím za svoju rodinu. Povzbudzujú ma slová pápeža Františka: ‚Zlo nikdy nie je pánom posledného dňa. Pánom posledného dňa je Boh. Pretože ten patrí jedine Bohu, a je to deň, v ktorom sa naplnia všetky ľudské prahnutia po spáse. Učme sa tejto pokornej trpezlivosti očakávania Pánovej milosti, vyčkať posledný deň. Mnohokrát je predposledný deň veľmi drsný, pretože ľudské utrpenia sú drsné. Ale Pán je tu a v posledný deň vyrieši.‘ Cirkev vraví, že Boží čas nie je náš čas. Je to Božie tajomstvo. A ja verím v silu vytrvalej modlitby, ktorá mi prináša pokoj a dôveru.“
- **Pavína (78 rokov):** „Keď syn dostal infarkt, modlila som sa vtedy štyri hodiny na kolenách. Táto modlitba mi priniesla úľavu a pokoj, ktorý vie darovať iba Boh. Syn sa postupne uzdravil.“
- **Anežka (56 rokov):** „Vytrvalosťou v modlitbe som si uvedomila, že sa takto učím trpezlivosti a prehľbuje sa moja láska k Bohu. A takáto modlitba mení hlavne mňa. Sv. Augustín vravel, že Boh niekedy odkladá odpoveď, aby rozšíril naše srdce, aby bolo schopné prijať to, čo nám chce dať. A tak sa modlím a dôverujem.“
- **Irenka (73 rokov):** „Priniesla mi posilu v každom smere.“
- **Terezka (46 rokov):** „Naša spoločná vytrvalá modlitba priniesla svedčenie blízkeho v rodine (po dlhej dobe). Je to pre mňa ďalší dôkaz toho, že hoci neustále žijeme v boji so zlom, Kristus je nad všetkým, on je víťaz. To mi dáva silu v dôvere a vernosti.“
- **Oliver (57 rokov):** „S manželkou sme sa dlhodobo modlili za vnúčatká a prišli do našej rodiny dve. Tiež dávnejšie sme sa modlili za uzdravenie blízkych, za moju novú prácu. A teraz v tom opäť intenzívne pokračujeme.“
- **Katka (61 rokov):** „Modlitba mi priniesla hlbší vzťah s Pánom Ježišom.“
- **Alenka (58 rokov):** „Vytrvalá modlitba prináša ovocie rôzneho druhu, len treba naozaj veriť a vytrvať. Ovocím mojej modlitby za manžela k Panne Márii Zázračnej medaily bolo, že manžel sa po 24 rokoch zmieril s Bohom a odvtedy je z neho iný človek. Muž, ktorý drží ruženec v rukách a vytrvalo sa modlí a verí, že i jeho modlitba prinesie ovocie.“
- **Alicka (50 rokov):** „Mnoho vecí v mojom živote potrebuje vytrvalú modlitbu. Modliť sa pre mňa neznamená len veriť, že ma Boh vypočuje. Učím sa trpezlivosti a dôvere. Pochopila som, že Boží čas je iný ako môj. Ale mám istotu v srdci, že Boh ma vypočuje a dá mi v správnom čase a spôsobom pre mňa neznámym to, čo je pre mňa dobré - častokrát lepšie, ako som prosila.“
- **Editka (61 rokov):** „Takáto modlitba mi priniesla mnoho hlbokých zmien - nielen duchovných, ale aj praktických a psychických. Napríklad vnútorný pokoj. Stíšim sa a odbúram stres. Učím sa byť pokornou a vďačnou voči Bohu. Aj keď sa veci nemenia hneď, mám istotu, že nie som sama. Budujem si osobný vzťah s Bohom a vytrvalou modlitbou sa tento vzťah prehľbuje.“

Pripravila: Anna Gálová ml.

...tri otázky pre novopokrstenú Adrianu

Tohtoročná veľkonočná vigília vo farskom Kostole sv. Bartolomeja nebola len oslavou Kristovho zmrtyvchvstania, ale aj dňom nového začiatku pre troch katechumenov. Prijali počas nej sviatosti kresťanskej iniciácie - krst, birmovanie, Eucharistiu a stali sa tak plnoprávnymi členmi cirkvi. Jednej z novopokrstených, Adriane, sme pri tejto príležitosti položili tri otázky.

1 Bol vo vašom živote prítomný nejaký moment, ktorý vás priviedol k viere a k rozhodnutiu prijať krst? Nebol to konkrétny moment, ktorý by bol vo mne zanechal taký silný pocit, že by som sa od tej chvíle bola stala veriacou. Skôr sa to vyvíjalo postupne. Ocitla som sa v kresťansky založených skupinách ľudí, v ktorých som sa dovtedy nepohybovala. Vďaka nim som postupne spoznávala pravdy viery, sledovala život s Bohom a po osobných zážitkoch prišiel pomaly bod zlomu, keď som si uvedomila, že je to pre mňa správna cesta. Potom už bolo rozhodnutie prijať krst pochopiteľné a nevyhnutné pre môj rozvoj viery.

2 Ako ste vnímali obdobie prípravy? Čo vás najviac oslovilo? Celkovo toto obdobie vnímam veľmi pozitívne, a to najmä vďaka prístupu nášho pána farára Jozefa Repku. Ďakujeme mu za to, že nás bol ochotný poctivo a neúnavne pripravovať na začiatky nášho kresťanského života. Preto si dovoľm povedať, že obdobie prípravy pod jeho vedením bolo pre mňa zatiaľ najväčšou možnosťou duchovného rastu.

Počas dvoch rokov s nami prešiel všetky dôležité témy - od úplných základov katolíckej viery až po samotný priebeh prijatia krstu, prvého svätého prijímania a birmovky, ktoré boli cieľom tejto prípravy. Stretávali sme sa každý druhý piatok a preberali sme rôzne dôležité témy - od Desatora cez význam jednotlivých sviatostí až po náročnejšie veci, na ktoré má Cirkev jasný názor a ktoré sú často v konflikte s inými názormi v spoločnosti. Pán farár nám vždy všetko zrozumiteľne vysvetlil, nechal nám priestor na otázky a objasnil prípadné sporné oblasti.

Najviac ma však, samozrejme, oslovil obrad veľkonočnej vigílie, počas ktorej sme prijali sviatosti a završili sme tak našu prípravu.

3 Ktorá časť liturgie alebo spoločnej modlitby vás zaujala? Už počas prípravy, keď som začala pravidelne navštevovať sväté omše, ma zaujala najmä eucharistická časť liturgie. Páči sa mi, že sa v nej pripomína Posledná večera Ježiša Krista a môžeme sledovať premenu chleba a vína na Kristovo telo a krv. Ďalšou krásnou časťou je liturgia slova, kde sa číta zo Svätého písma. Mnohokrát mi to prináša povzbudenie a usmernenie do života.

Mojou obľúbenou spoločnou modlitbou je Otče náš. Síce to v našom farskom kostole nie je zvykom, ale inde sa ju veriaci modlia spoločne tak, že sa všetci držia za ruky. Celý zážitok je potom ešte intenzívnejší a dáva mi pocit väčšej spoluúčasti na svätej omši a spolupatričnosti farského spoločenstva.

Anna Gálová ml., foto: Mária Melicherčíková

Modlitba Pána - Otče náš

Posúvame sa ďalej, do okamihu, ktorý bezprostredne nasleduje po eucharistickej modlitbe. Po tom, čo sa sprítomnila Kristova obeta a zaznelo slávnostné „Amen“, sme pozvaní modliť sa modlitbu, ktorú nás naučil sám Pán: „Otče náš.“

Táto modlitba má v liturgii veľmi hlboké miesto. Nejde len o prechodnú časť medzi eucharistickou modlitbou a prijímaním. Práve naopak - pripravuje naše srdce na prijatie Eucharistie. Kňaz nás vyzýva týmito alebo inými slovami podľa obdobia alebo príležitosti: „Na príkaz nášho Spasiteľa a podľa jeho božského učenia, osmelujeme sa povedať.“ Už v tejto výzve zaznieva niečo dôležité: „osmelujeme sa“. Nie preto, že by sme boli dokonalí, ale preto, že nás to naučil Kristus. On sám nás uvádza do dôverného vzťahu s Bohom.

Boh je Otcom

Oslovenie „Otče“ je jedným z najväčších darov kresťanskej viery. Boh nie je vzdialený ani neosobný - je Otcom. A my sa k nemu neobraciame jednotlivo, ale spoločne: „Otče náš“. Celé zhromaždenie sa stáva jednou rodinou. To nie je len pekná myšlienka, ale realita, ktorú máme žiť aj mimo kostola.

Prvé tri prosby modlitby nás obracajú k Bohu: „posväť sa meno tvoje“, „príd' kráľovstvo tvoje“, „bud' vôľa tvoja“. Po hlbkej eucharistickej modlitbe, v ktorej sme si pripomenuli Božie dielo spásy, nás Cirkev vedie k tomu, aby sme znova upriamili svoj pohľad na Boha. Učí nás, že základom nášho života nie sú naše potreby, ale Božia prítomnosť a jeho plán.

Prosby za nás

Až potom prichádzajú prosby za nás. Pro-

síme o „chlieb každodenný“. V kontexte svätej omše dostáva táto prosba ešte hlbší význam - prosíme nielen o to, čo potrebujeme pre život, ale aj o Eucharistiu, ktorá je chlebom života. Prosba o odpustenie nás pripravuje na to, aby sme mohli pristúpiť k svätému prijímaniu s čistým srdcom. Nie je to len prosba, ale aj záväzok: „ako aj my odpúšťame“. Bez ochoty odpustiť by naše slová zostali prázdne. Záver modlitby nás vedie k prosbe o ochranu pred zlom. Uvedomujeme si, že sami to nezvládneme. Potrebujeme Božiu pomoc, aby sme obstáli v skúškach každodenného života.

„Otče náš“ je teda mostom medzi eucharistickou modlitbou a svätým prijímaním. Spája to, čo sme slávil, s tým, čo máme prijať. Nie je to len modlitba, ktorú poznáme naspamäť, ale živé slovo, ktoré nás premieňa, ak ho vyslovujeme s vierou.

Oto Dokoupil, kaplán
Foto: Mária Melicherčíková

Tip pána kaplána:

Keď sa pri svätej omši modlíš „Otče náš“, skús si uvedomiť, že stojíš medzi dvoma veľkými momentmi: za tebou je Eucharistia, pred tebou sväté prijímanie. Nepoňhľaj sa. Vlož do tejto modlitby svoje srdce - a dovol' Bohu, aby ťa pripravil na stretnutie s ním.

Sv. Ján z Kríža: Živý plameň lásky

Dnes som daroval jednu knihu a dostal som tri. Ale tú darovanú by som za tie tri nevymenil. V jednej z tých troch som však našiel kúsok z tej, čo už nemám. Ide o fragment básne Prameň od sv. Jána z Kríža. *Ten živý prameň, prúd, po ktorom túžim! / Do chleba života sa zrakom hrúžim, / hoci je noc.*

Včera som v potravinách neteri kupoval kindervajce a sebe žuvačky. Upravená pani v stredných rokoch za mnou na pás vyložila Nový Čas. Lepšia nekvalitná strava ako žiadna?

Modlitby k Panne Márii

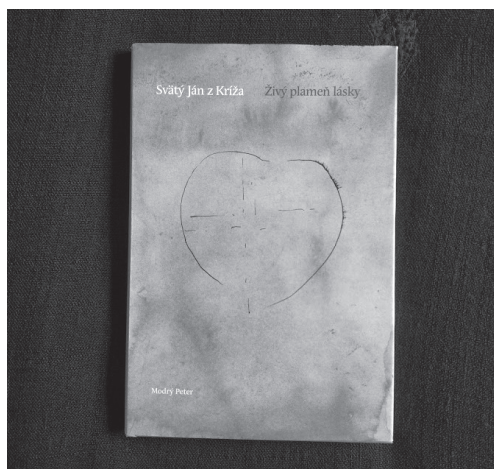
Jednou z tých darovaných kníh boli aj Modlitby k Panne Márii od pápeža Františka. Hneď prvá je k Márii, matke ticha. „Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život,“ hovoril dnes jej syn cez moje ústa. Z Božieho chleba som dostal len malý kúsok, lebo pani kostolníčka zabudla priložiť ďalšiu hostiu. Telo ním ale zostalo nenасыtené ako zvyčajne, takže bez reklamácií.

Poézia

Kto dnes číta poéziu? To nové vydanie básní sv. Jána od malého levočského vydavateľstva Modrý Peter ma pred pár mesiacmi primälo zaujať postoj piatkovo-diskotekový: žijeme len raz! - a odniesť si ho z nadceneného kníhkupectva v centre Bratislavy. Môže však byť tá kniha za koľkokoľvek pridrahá?

Simone Weil

Znova čítam úvahy Simone Weil o implicitnej láske k Bohu, o Božej láske a nešťastí a svetlo z nich neprestáva prýštiť. Kniha je od minulého leta na spodku označená fľakmi po čučoriedkovom džúse. Bol v sklenenej fľaši v peknom batohu od spolubrata z Paraguaja. Kdesi medzi Boloňou a Florenciou sa rozbila na milión kúskov a tie sa zavrtali do látky. Batoh zostal vo Florencii. Ako krvou potriesnená

knihá Simone mi pripomína túto nie až takú veľkú obeť cyklopuťe do Ríma.

Dnes ráno som si v nej zase niečo podčiarkoval. Nemám v tom systéme, tak skoro sa k zvýraznenému nevrátim, ale o to nejde. Bolo to treba podčiarknuť. Bolo to toto: „Treba len vedieť, že láska je orientácia, nie stav duše. Ak sa to ignoruje, pri prvom strete s nešťastím sa upadne do zúfalstva.“

Pred chvíľou som listoval v jednej z troch nových kníh a narazil som v nej na citát od Chestertona, ktorý hovorí to isté z pohľadu nádeje: „Nádej znamená dúfať, keď sú veci beznádejné - inak to vôbec nie je nádej.“

Neter mala z kindervajca radosť. Bol v ňom dinosaurus, ktorého ešte nemala. Čupeli sme pod krížom, keď si všimla zvláštny dzindzík vytrčajúci z Ježišových nôh. „To je kliniec,“ povedal som jej. „Pán Ježiš je na kríž pribitý.“ „Je pribitý, aby už nikdy neodišiel,“ odvetila.

Peter Pikulík, OFMConv

250 rokov Banskobystrickej diecézy

V nasledujúcom článku si pripomenieme udalosti, ktoré sa udiali pred „štvrttisícročím“ - udalosti, ktoré sú s nami, veriacimi Banskobystrickej diecézy, úzko späté.

História našej diecézy sa počíta od pamätného dátumu 13. marca 1776, keď zásluhou panovníčky Márie Terézie a po schválení pápežom Piom VI. vznikajú na území Slovenska tri nové biskupstvá: Banská Bystrica, Rožňava a Spišská Kapitula.

Návrhy, ktoré neprešli

Už aj pred týmto dátumom bola snaha uhorských panovníkov rozdeliť rozsiahle Ostrihomske arcibiskupstvo, a to v roku 1348 za panovníka Ľudovíta Veľkého, ktorý predložil pápežovi Klementovi VI. návrh na vyčlenenie Spiša a premenu vtedajšieho prepoštstva na biskupstvo.

V období po Tridentskom koncile podal arcibiskup Peter Pázmaň na synode v Trnave v roku 1629 návrh rozdeliť Ostrihomske arcidiecézu na štyri menšie biskupstvá. Bolo to však v období, keď Katolícka cirkev v Uhorsku po reformácii nebola dostatočne etablovaná. Najmenej od 16. storočia si uhorskí panovníci vyhradzovali právo menovania nových biskupov a zakladania nových biskupstiev.

Ten, ktorý prešiel

Na našom území bolo 18. storočie obdobím stabilizácie katolíckej viery. Veľký význam pri rozdelení Ostrihomskeho arcibiskupstva a zriaďovaní diecéz mal diplomatický postoj pápeža Pia VI., ktorý korigovanie biskupstva schválil bulou „Regalium principum“. Bolo v nej oznámené:

„My, po zvážení všetkých záležitostí v pravom čase, po vypočutí rady niekoľkých dôstojných bratov, kardinálov svätej rímskej Cirkvi, chceme vyhovieť Márii Terézii, apoštolskej kráľovnej, a láskavo povolujeme jej žiadostiam, aby Pán ráčil tieto národy obdarovať osobitnými mi-

lostami a priazňou. Z vlastnej pohnútky a zo zisteného poznania uvedené mesto Banskú Bystricu apoštolskou mocou úplne a naveky odčleňujeme a oddeľujeme od Ostrihomskej arcidiecézy, a samotné mesto Banskú Bystricu uvedenou apoštolskou mocou podľa kánonických predpisov natrvalo povyšujeme titulom a poctou biskupského mesta.“

Oficiálne stanovisko k menovaniu biskupov bolo schválené na pápežskom konzistóriu 16. septembra 1776 a konsekrovaní v Dóme sv. Martina v Bratislave. Tak mohli noví biskupi začať spravovať novovzniknuté diecézy.

Katedrálny chrám

Viedenský nuncius bol pápežom Piom VI. poverený, aby v spolupráci s novými biskupmi určil katedrálne kostoly v novozriadených diecézach. Pápežská bula totiž neuvádzala, ktorý kostol v Banskej Bystrici sa mal stať katedrálnym.

Prvý banskobystrický biskup František Berchtoldt si veľmi želal, aby sa katedrálnym kostolom stal farský Kostol Nanebovzatia Panny Márie, zvaný nemecký, ktorý aj po spustošení veľkým požiarom v roku 1783 pokladal za veľkolepý a vznešený. Protestantský banskobystrický magistrát však jeho žiadosti nechcel vyhovieť. Okrem toho by sa malý počet členov katedrálnej kapituly len s ťažkosťami mohol dokázať postarať o obnovenie a materiálne zabezpečenie priestraného chrámu.

Z týchto dôvodov bol za banskobystrickú katedrálu určený skromný bývalý jezuitský Kostol sv. Františka Xaverského. Spoločnosť Ježišova bola totiž v roku 1773 zrušená a kostol bol odvtedy bez duchovnej správy. Jezuita a veľký misio-

Identita Malt'anov stojí na kresťanstve

„Tejto noci zastal pri mne anjel toho Boha, ktorému patrím a slúžim, a povedal: ‚Neboj sa, Pavol! Musíš stáť pred cisárom a Boh ti daroval všetkých, čo sa s tebou plavia.‘ Preto, muži, majte pokojnú myseľ. Verím Bohu, že bude tak, ako mi povedal. Máme však naraziť na nejaký ostrov.“ ... „Keď sme sa zachránili, dozvedeli sme sa, že ostrov sa volá Malta. Domorodci boli k nám neobyčajne ľudskí. Rozložili vatru a všetkých nás prijali, lebo sa blížil dážď a bolo zima.“ (Sk 27, 23-26; Sk 28, 1-2)

Svätý Pavol na Malte

Evanjelizovanie sv. Pavla na Malte nebolo súčasťou jeho misijných ciest, ale bolo dôsledkom stroskotania lode, na ktorej sa spolu s ďalšími väzňami plavil na súd do Ríma. Hoci na Malte strávil len 3 mesiace, Pán tam jeho pôsobením zasial semeno viery tak hlboko, že je živé dodnes. Pozornosť miestnych obyvateľov si sv. Pavol získal hneď po stroskotaní. „Keď Pavol nazbieral hrbu raždí a prikladal na oheň, hodila sa mu na ruku vretenica, ktorá unikala pred horúčavou. Keď domorodci videli zviera, ako mu visí na ruke, hovorili si: ‚Tento človek je určite vrah; hoci sa zachránil z mora, pomsta mu nedovolila žiť.‘ Ale on striasol zviera do ohňa a nič zlé sa mu nestalo. Oni čakali, že opuchne, alebo naraz padne a umrie. Ale keď už dlho čakali a videli, že sa s ním nič zlé nedeje, zmenili mienku a hovorili, že je boh.“ (Sk 28, 3-6)

Ned'aleko miesta stroskotania ich na 3 dni prichýlil vo svojom dome rímsky miestodržiteľ Publius, ktorému sv. Pavol uzdravil ťažko chorého otca, načo sa sám dal pokrstiť a neskôr sa stal prvým maltským biskupom a aj svätcom. Sv. Pavol potom na Malte uzdravil mnoho ďalších ľudí a podľa tradície veľa evanjelizoval, najmä v jaskyni blízko hradieb vtedajšieho hlavného mesta Mdina v dnešnom Rabate, kde bol umiestnený ako väzeň.

Miesto stroskotania

Hoci Sväté písmo uvádza názov ostrova, pri ktorom stroskotala loď so sv. Pavlom, lokalizovanie tejto udalosti nie je také jednoznačné. 27. kapitola Skutkov apoš-

tolov podáva dost' podrobný opis samotnej plavby a dvojtýždňového boja o život počas veľkej búrky. Je vzácna aj tým, že zobrazuje plavebné zručnosti vtedajších moreplavcov a skúsenosť kapitána lode, ktorý ju musel ovládať bez kormidla (vtedy ho nepoznali) a uskutočnil viaceré opatrenia vrátane podpásania lode (aby ju vlnnutím napučané obilie neroztrhlo zvnútra), ktoré sa ešte doteraz ojedinele používa ako technika zabezpečenia hlavne menších lodí.

Vzhľadom na lokalizáciu miesta stroskotania Písmo uvádza najmä starorímsky názov ostrova, údaj o búrkovom vetre a zmienku o tom, že loď stroskotala tam, kde sa stretávajú dve moria. Počas necelých 2000 rokov od stroskotania vzniklo viacero teórií o tom, kde k nemu vlastne došlo. V stredoveku Malte dokonca konkuroval ostrov s podobným názvom pri pobreží dnešného Chorvátska. Táto teória bola nakoniec vyvrátená, čo v polovici 18. storočia potvrdil aj pápež Benedikt XIV.

Živý záujem o spoznanie okolností Pavlovho pôsobenia na Malte podporovali najmä členovia Rádu sv. Jána (maltézski rytieri), ktorí spravovali Maltu v rokoch 1530 - 1798. Minimálne z tohto obdobia pochádza tradícia umiestnenia Pavlovho stroskotania do Zálivu sv. Pavla s Ostrovmi sv. Pavla. Problém s týmto umiestnením sa začal objavovať po rozvoji potápačstva v polovici 20. stor., pre ktoré sa Malta ukázala byť mimoriadne zaujímavá, pretože jej pobrežie je doslova posiate vrakmi lodí i vojnových lietadiel. Potápači učinili viaceré významné nálezy z obdobia Rímskej ríše, no žiaden z nich

sa nenachádzal v Zálive sv. Pavla. Je však jedna oblasť, v ktorej sa sústredilo množstvo amfor a olovených kotiev z rímskeho obdobia, a dokonca aj najväčšia kotva na svete z tohto obdobia. Práve v čase inauguračnej svätej omše pápeža Benedikta XVI. tu 24. apríla 2005 našiel Mark Gatt asi 600 metrov od pobrežia v 36-metrovej hĺbke ďalšiu podobnú kotvu. Na tejto kotve sa však zachovali nápisy ISIS a SARAPIS - mená starovekých božstiev, ktoré podstatne zúžili časové rozpätie datovania nálezov a posilnili tézu, že tieto nálezy môžu pochádzať z lode, na ktorej sa plavil sv. Pavol. Lode, ktoré prevážali obilie a ktoré by okrem nákladu odviezli 276 pasažierov (ako bola loď sv. Pavla), vtedy totiž patrili k najväčším vôbec.

Je teda pravdepodobné, že k stroskotaniu sv. Pavla došlo pri Zálive Salina, ktorý sa nachádza o 2,64 km východnejšie od Zálivu sv. Pavla. Je oveľa kratší a plytší ako Záliv sv. Pavla (čo mohlo určite pomôcť k prežitiu všetkých stroskotancov vrátane tých, ktorí nevedeli plávať) a ktorého stredom sa tiahne veľká piesková vyvýšenina, ktorá by mohla byť tou, do ktorej sa podľa Písma zaborila loď.

Maltská identita

Maltské súostrovie s dnes dvoma stálo-obývanými ostrovmi Malta a Gozo je síce rozlohou maličké, no jeho strategická poloha takmer v strede Stredozemného mora a viaceré hlboké prírodné zálivy výhodné aj pre kotvenie veľkých lodí mu zabezpečili veľmi bohatú históriu.

Aj keď tu archeológovia objavili chrámy staršie ako egyptské pyramídy alebo anglický Stonehenge, Maltania zakladajú svoju identitu na kresťanstve. Sprievodcovia radi uvádzajú, že je tu 365 kostolov (na každý deň v roku jeden) a podľa štatistik sa v tejto krajine s približne pol miliónom obyvateľov len ku katolíckej viere hlási cca 83 % obyvateľov (cenzus 2021).

Text a foto: Mária Suríková

Foto:

1. Socha sv. Pavla s vretenicou vo Vallette
2. Jaskyňa sv. Pavla v Rabate
3. Záliv sv. Pavla
4. Hlavná loď Konkatedrály sv. Jána vo Vallette

Zdroje: Mark Gatt, 2009: *Pavls, The Shipwreck 60 AD*, Allied Publications, Valletta, Malta; internet

Vrchol Mariánskej úcty na Sicílii

Tindari, 25.2.2020

24.

Mnohí z vás, ktorí cestujete to asi poznáte - prídete na svetoznáme top, super, „must see“ miesto a polovicu času sa vyhýbate iným návštevníkom, ktorí prišli za tou istou „cool“ insta-fotkou. Pre niekoho to môže byť tiež dôležité, uznávam. Pre iných je to únavné, a preto radšej hľadajú podobne krásne a pritom turistami nepreplnené miesta.

Ak budete na Sicílii, tak takým slávnym (a naozaj úchvatným) miestom je Taormina na východe ostrova. Málokto však už zamieri na sever, kde kúsok západne od Milazza leží Tindari. Má mnoho z toho, čo Taormina, a pre veriacich dokonca aj viac. Nuž vystúpme na vrch kopca nad Tyrhénskym morom a zistíme o tom niečo viac.

Krásny výhľad

Keď starovekí Gréci osídľovali rôzne miesta v Stredomorí, vybrali si vždy dych berúce miesta. Tak aj Taormina, aj Tindari sú na kopci nad strmým zrázom do mora. Panoramatický výhľad zahŕňa vrchol Etny, prístavné mesto a polostrov Milazzo, severné pobrežie Sicílie a najmä mozaiku vulkanických Lipárskych ostrovov.

Obe mestá majú pozostatky gréckych ruín, v Tindari sú aj ruiny neskorších

rímskych kúpeľov. A pod útesom Tindari je zaujímavá piesočná kosa, polostrov s lagúnou, ktoré sú chráneným územím *Laghetti di Marinello*. Či ráno za úsvitu, alebo večer pri západe slnka je zážitok pozorovať meniace sa farby mora, piesku a sicílskej vegetácie. Odporúčam.

Svätyňa Čiernej Madony

Tým bonusom pre veriaceho je však svätyňa Čiernej Madony. Tak ako my, Slováci, máme vo veľkej úcte Sedembolestnú Pannu Máriu zo Šaštína, tak Sicíľčania si uctievali Pannu Máriu z Tindari, ktorú prosia o ochranu pred zemetraseniami, chorobami a útokmi vojsk, pripisujú jej mnohé znamenia a zázraky. Je vyrobená zo vzácného dreva cédra libanonského a zobrazuje Pannu Máriu sediacu s dieťaťom Ježišom.

Sanktuárium v Tindari, Sicília, 17.7.2019 (vľavo), oltár so soškou Čiernej Madony z Tindari, 17.7.2019 (vpravo)

Príbeh o tom, ako sa toto miesto stalo pútnickým miestom pre Sicíľčanov, rozprávajú mozaiky vo vnútri chrámu. Podľa miestnej tradície rybár na mori našiel debnu, a keď ju otvoril, našiel v nej sošku pôvodom z Byzancie z 8. - 9. storočia. Iný príbeh vraví, že ju priniesla loď z Byzancie (z čias obrazoborectva), ktorá tu v búrke núdzovo zakotvila. Umiestnili ju na vrch na miesto bývalého starorímskeho chrámu. Svätyňu vybudovali benediktíni v 11. storočí, naposledy bol chrám prestavaný v roku 1957.

Sošku môžete vidieť na hlavnom oltári na podstavci s nápisom „*Nigra sum sed formosa*“ - „*Som čierna, ale krásna*“. Ďalšie nápisy na stenách „*Mater mea - fiducia mea*“ - „*Moja Matka - moja opora*“ a iné povzbudzujú rozjímajúceho sa modliť a prosiť o orodovanie Matky Božej, Matky milosrdenstva.

Ticho, pokoj a dôveru veriacich v pomoc tej, ktorá sa bezvýhradne odovzdala Bohu a priniesla na svet Božieho Syna, cítim rovnako tu ako aj v Šaštíne, Čenstochovej, Fatime či na ktoromkoľvek inom mariánskom pútnickom mieste vo svete. Všade vidím, ako sa veriaci utiekajú k Panne Márii s prosbou v ťažkých chvíľach, s dôverou malého dieťaťa, ktoré spadlo a potom beží k matke, aby utíšila jeho bolesť. Je máj, a tak je to pripomienka aj pre nás, aj pre mňa... Zotrvajme v modlitbách.

Marek Šimurka

Zdroje: https://sicily.co.uk/things_to_do/the-sanctuary-of-tindari/, <https://thecatholictravelguide.com/destinations/italy/sicily/basilica-della-madonna-del-tindari-tindari-sicily/>

POZVÁNKA

Farská pút'

Dňa 6. júna 2026 vás v roku svätého Františka **pozyvame na farskú pút'** spojenú s návštevou františkánskeho kláštora - Centrum novej evanjelizácie v Beckove - s možnosťou získania plnomocných odpustkov. Budeme tu sláviť svätú omšu a dozvieme sa niečo o živote v tejto reholi.

Okrem kláštora navštívime aj hrad Beckov, Farmapark Lubina s kontaktnou ZOO a benefičný koncert Kandráčovcov na hore Butkov.

Cena za dopravu:	10 €
Vstupné na hrad Beckov:	dospelí 8 €, seniori a študenti 6 €, deti a ZŤP 4,50 €
Vstupné do Farmaparku Lubina:	dospelí 10 €, ZŤP zdarma v prípade záujmu pizza za 4,90 € (treba vopred objednať)

Podrobné informácie nájdete na výveske farského kostola a na telefónnom čísle: 0948 370 352. Prihlásiť sa môžete v sakristii farského kostola.

Elena Cagáňová

Muž - otec

Žiť ako svätý Jozef

3

Postava svätého Jozefa sa v evanjeliách javí nenápadne a mlčky, no práve v tejto tichosti sa odhaľuje jeho výnimočná sila. Jozef nie je mužom veľkých slov, ale mužom rozhodnutí.

Keď sa ocitá v neistote, v ohrození či v situáciách, ktorým celkom nerozumie, neuteká ani sa neuzatvára do strachu. Počúva Boží hlas a podľa neho koná. Prijatie Márie, ochrana dieťaťa i útek do Egypta sú skutkami muža, ktorý preberá zodpovednosť a nesie ju verne a vytrvalo.

Ten, ktorý je nablízku

Jozefova mužnosť a otcovstvo vyrastajú zo sebauvedomenia, vnútornej stability a hlbkej poslušnosti voči Bohu. Ako otec nevlastní, ale zveruje; nevládne, ale chráni. Jeho autorita sa nerodí z nátlaku, ale z prítomnosti.

Tým, že je nablízku, vytvára bezpečný priestor, v ktorom môže dieťa rásť nielen fyzicky, ale aj duchovne. Svätý Jozef tak ukazuje, že základnou úlohou otca je sprostredkovať dieťaťu istotu, že svet má poriadok a že život má zmysel.

Výchova príkladom

Jozef mlčky vychováva príkladom. Pracovitosť, vernosť, schopnosť obety a úcta k Božím plánom formujú Ježiša bez jediného zaznamenaného slova. Práve tu nachádzame silnú výzvu pre dnešných otcov, ktorí sú často pod tlakom výkonu, rozptýlenosti a neistoty.

Jozef pripomína, že otec je nezastupiteľný tým, kým je, nie len tým, čo robí. Svätý Jozef je patrónom otcov aj všetkých mužských autorít, pretože dosvedčuje, že skutočné otcovstvo presahuje biologické hranice.

Otec je ten, kto chráni, sprevádza a vedie k slobode. V čase krízy mužskej identity

nám svätý Jozef ukazuje, že pravá sila sa rodí zo vzťahu s Bohom a že vernosť v každodennosti prináša tiché, no trvalé ovocie.

Z knihy *Žiť ako svätý Jozef*, Juraj Pigula (ed.) - *Muž otec*, Juraj Sedláček spracoval Miroslav Turanský

Foto: Mária Melicherčíková

Viedla život preniknutý adoráciou

(Blahoslavená Mária Deluilová-Martinyová)

Najskôr začala spolupracovať so saleziánskou sestrou Máriou Bernardou od Najsvätejšieho Srdca. Založili spolu „čestnú stráž“ a hodinu denne sa modlili pred Najsvätejšou sviatosťou. Bl. Márii Deluilovej-Martinyovej sa to však čoskoro zdalo byť málo. Túžila dať Bohu viac.

Mária Deluilová-Martinyová sa narodila 28. mája 1841 v Marseille vo Francúzsku. Jej otec bol významným advokátom, doma teda mala vytvorené dobré zázemie a netrpela nedostatkom. Navyše jej rodina bola zbožná. Prababička z matkinej strany v čase moru v roku 1720 dosiahla, že mesto Marseille bolo zasvätené Srdcu Ježišovmu. Aj Mária ako najstaršia dcéra v rodine mala k Božskému Srdcu veľkú úctu.

Stále viac

Mária chodila najskôr na internátnu školu Navštívenia Panny Márie a neskôr pokračovala v štúdiu u sestier Sacré-Coeur v Lyone. Otec si želal, aby sa po návrate domov vydala, ona však všetkých nápadníkov odmietala. Po tom, čo zomreli všetci jej súrodenci a prežila krízu viery, zložila najskôr súkromný sľub čistoty a o rok neskôr odovzdala svoj život Božskému Srdcu ako obeť zadostučinenia za všetky ľudské hriechy.

V roku 1863 sa pripojila k „čestnej stráž“ a snažila sa vždy ísť príkladom. Postupne sa k nej pridávali ďalšie ženy, ktoré spolu s ňou zotrvali na modlitbách. Keďže ich bolo stále viac, pomenovali sa Dcéry Srdca Ježišovho. Mária písala pravidlá pre ich reholný život a po ich schválení v roku 1878 zložili sestry reholné sľuby. Cieľom tejto rehole bola stála adorácia, modlitby za misie a posvätenie duchovenstva. Mária prijala reholné meno Mária od Ježiša a žila so svojimi spoločníčkami v materskom dome v Bercheme. Čoskoro tu bola postavená i bazilika Božského Srdca.

Popolcová streda

Počet sestier narastal, a tak boli čoskoro otvorené ďalšie kláštory na území Francúzska a Belgicka. V jednom z týchto kláštorov, v Servianne, bol istý čas zamestnaný ako záhradník Louis Chava. Bol to fanatický anarchista, pravdepodobne aj psychicky chorý, ktorý násilne presadzoval svoje názory. Sestry ho po čase zo zamestnania prepustili.

Na Popolcovú streda, 27. februára 1884, čakal Chava ukrytý v záhrade. Keď išli sestry okolo, vybehol z úkrytu a z bezprostrednej blízkosti strelil do Márie z revolveru. Zasiahol jej krčnú tepnu, čo spôsobilo takmer okamžitú smrť. Mária ešte stihla vyrieť slová odpustenia. Mala iba 43 rokov.

Pápež Ján Pavol II. blahorečil sestru Máriu Deluilovú-Martinyovú 22. októbra 1989. Zdôraznil: „Keď založila inštitút Dcéry Srdca Ježišovho, postavila do centra reholného života eucharistickú adoráciu. V jej modlitbách mali privilegované miesto kňazi, ich svätosť a vernosť. Tento život, preniknutý adoráciou a zasvätený Bohu, sa stal jej skutočnou obeťou, aby sa Ježišova láska stala známou a uctievanou.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 3; www.catholica.cz; www.cs.wikipedia.org
Foto: www.marypages.com

Ahojte, milí kamaráti!

Občas sa každému z nás stane, že príde deň, keď sa nám nič nedarí. Ráno nestihneme, v škole je toho veľa a ešte sa pohádame s najlepším kamarátom. Práve v takých chvíľach môžeme urobiť niečo jednoduché – obrátiť sa na Boha.

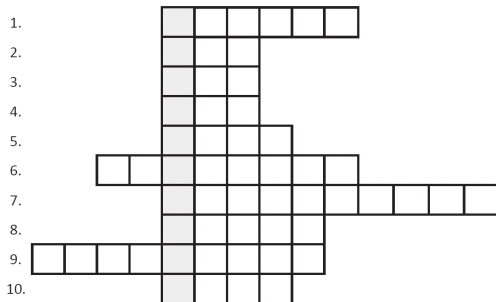
Nemusíme hovoriť dlhé modlitby. Stačí krátko a úprimne: „Bože, pomôž nám dnes.“ Počas dňa si na túto vetu môžeme spomenúť znova. Modlitba nie je len na ráno či večer – môžeme sa modliť kedykoľvek.

Zotrvať v modlitbe znamená vydržať. Nevzdať sa, aj keď máme pocit, že Boh mlčí. Znamená to veriť, že nás počúva vždy. A keď večer zaspávame, môžeme si uvedomiť, že sme na ten deň naozaj neboli sami. Boh bol s nami v každej chvíli. Preto sa nebojme modliť. Stačí málo – a Boh urobí veľa.

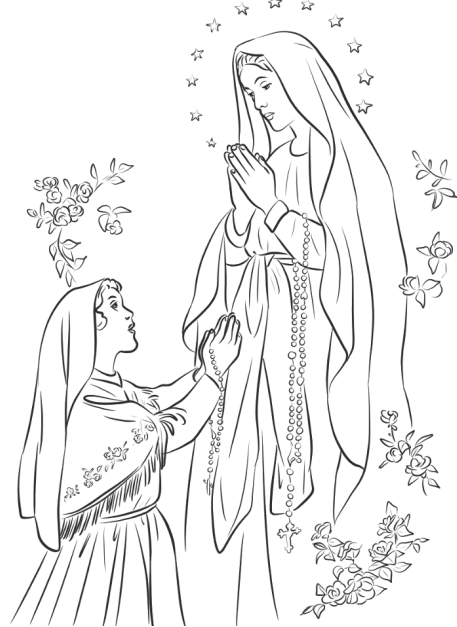
Simonka

Milé deti, máj je mesiacom Panny Márie, v kostoloch sa modlíme ruženec. Panna Mária je našou ochrankyňou, ktorú môžeme kedykoľvek prosiť o pomoc. Mnohí ľudia si od Panny Márie vyprosili modlitbou veľa milostí. Vyfarbi si omalovánku Panny Márie Lurdskej. Ak chceš zistiť, ako volali dievčinu, ktorej sa predstavila Panna Mária v Lurdoch ako Nepoškvrnené Počatie, pomôže ti správne vylúštená tajnička.

Tajnička:

1. Sväté písmo.
2. Matka všetkých žijúcich (prvá žena).
3. Kde žil prvý človek?
4. Muž, ktorý postavil veľkú loď pred potopou.
5. Prvý človek.
6. Rozhovor s Pánom Bohom.
7. Hlavné čítanie počas sv. omše.
8. Ktorý apoštol dostal prívlastok „neveriaci“?
9. Meno talianskeho svätca, od smrti ktorého uplynulo 800 rokov.
10. Ako sa volá loď, ktorú postavil Noe pred potopou?

Hádanka: Bodkovaný klobúk, pod klobúčkom nôžka, a tú nôžku nemôž obuť. Nože hádaj troška.

Pohni mozgom – pre Božie deti do 100 rokov:
Je možné, aby bol niekto 600-krát starší ako jeho príbuzný?

Správne odpovede nájdete na str. 34.

Martina

SUDOKU

5	3			7				
6			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				3
4			8		3			1
7				2				6
	6					2	8	
			4	1	9			5
				8			7	9

Doplň čísla, tak aby v každom stĺpci, každom riadku a každom štvorci bola číslica 1 až 9 vždy len raz.

(Riešenie nájdete na str. 34.)

Prpravila Martina

S radosťou za dar povolania vám oznamujeme, že z rúk otca biskupa **Mons. Mariána Chovanca** prijmemo kňazské svätenie vo farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici

20. júna 2026 o 10.00

BRONISLAV ANTOŠ

Banská Bystrica - Fončorda

Primičná svätá omša

28. júna 2026 o 14.00

Farský kostol sv. Michala Archanjela

Banská Bystrica - Fončorda

MATÚŠ MIKUŠKO

Chrenovec - Brusno

Primičná svätá omša

27. júna 2026 o 10.00

Farský kostol sv. Michala Archanjela

Chrenovec - Brusno

Bratia minoriti vás srdečne pozývajú na **kňazskú vysviacku brata Petra Pikulíka.**

Sviatosť kňazstva prijme vkladanim rúk bratislavského pomocného biskupa J. E. Mons. Jozefa Haľka **v sobotu 6. júna o 11:00 v Kostole sv. Františka z Assisi v Bratislave-Karlovej Vsi.**

Primičná svätá omša sa bude konať v nedeľu 7. júna o 11:00 v piaristickom Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi.

Farská kronika od 30. marca do 26. apríla 2026

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

- Adriana Javorčeková
- Júlia Glesk Kostolániová
- Maroš Mikula
- Klára Houdeková
- Damián Kobelár
- Adela Rejdová
- Hanka Vavrincová
- Larida Dengo
- Amélia Boško
- Lara Graňáková
- Hope Graňáková
- Lucas Králik
- Dominika Zoreníková
- Tomáš Mondok
- Dávid Mondok
- Nikola Kluková
- Lara Bartošová
- Vladimír Brand
- Zuzana Ponišťová
- Arthur Szolík
- Adam Petluš
- Tomáš Šimkovič
- Mateo Francesco Mačkay
- Marko Alberto Mačkay
- Santiago Westhiner

Manželstvo uzavreli:

Slavomír Cagáň - Natália Oswaldová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Radovan Halaška, 52 r.

Slávka Neiplová, 70 r.

Viera Vrtíková, 72 r.

Kristína Szenteová, 84 r.

Správne odpovede zo str. 32:

Krížovka: Bernadetta

Hádanka: muchotrávka

Pohni mozgom:

Áno, napríklad 50-ročný starý otec od
1-mesačného vnuka

Sudoku:

5	3	4	6	7	8	9	1	2
6	7	2	1	9	5	3	4	8
1	9	8	3	4	2	5	6	7
8	5	9	7	6	1	4	2	3
4	2	6	8	5	3	7	9	1
7	1	3	9	2	4	8	5	6
9	6	1	5	3	7	2	8	4
2	8	7	4	1	9	6	3	5
3	4	5	2	8	6	1	7	9

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98

Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej

Periodicita: mesačná

Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671

Cena výtlačku: 0,70 €

ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Jozef Repko, Oto Dokoupil,

Bronislav Antoš, Jozef Durkot,

Peter Valachovič, Elena Cagáňová,

Mária Fichnová, Anna Gálová ml.,

Anežka Kútiková, Jana Lajčáková,

Mária Melicherčíková, Peter Pikulík,

Mária Suríková

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej

Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1, 3 - Peter Melicherčík

str. 2, 35, 36 - Mária Melicherčíková

(farský kostol), Peter Melicherčík (piaris-
tický kostol)

Tlač: Patria I., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu

a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Piatok utrpenia Pána (Veľký piatok) - 3. apríla 2026

Svätá sobota (Biela sobota) - 4. apríla 2026

